

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 5. Etiam infantes inter catechumenos relatos esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

filij serm. 1. de bap. sciendum est, quod primus
 docere, & instruere oporteat, atque ita demum pra-
 clarissimo baptisate rite instructum dignari: & Catecu-
 paulo post: ante baptismum instructio pramiti-
 da est, & primus, quae doctrinam, & disciplinam
 impediunt, remouenda: tum S. Augustini lib. 8.
 confess. ubi inbutus est primis inst. actionum sa-
 cramentis, non multo post etiam nomen dedit, ut per
 baptismum regeneraretur: & alia id genus multa
 in quibus catechesis mentionem fieri, facile
 apparet. Quantum vero baptismi naturae, ac
 dignitati consentaneum fuerit, ut in Ecclesia
 catechumeni instituerentur, aperta quidem
 ratione S. Augustinus lib. de ver. & fal. poenit.
 demonstrat, dicens: ob hoc sunt catechumeni in
 Ecclesia constituti: ut, dum baptismum expectant,
 unde iure poeniteant, habeant Et S. Anselmus in
 cap. 3. Matth. B. Clemens, & quidam alij sancti
 viri illis, qui turpiter vixerant, & conuersi bap-
 tizari volebant, septem diei abstinentia, vel etiam
 plures ad preparationem inungebant. unde adhuc
 in catechumenis aliquod spatium ante baptismum pra-
 stituitur, ut illos poeniteat. Quare nos in ea ex-
 plicanda longiores non erimus: ne inania, &
 superuacanea scripsisse videamur.

Etiam infantes inter catechumenos
 relatos esse.

CAP. V.

Sequitur nunc, ut, qui inter catechume-
 nos referentur, explicemus. Cuius argu-

Catechu-
meni fue-
runt etiam
infantes,
& pueri.

Illuminari
pro bap-
tizi.

menti plerique veteres, & doctissimi viti
Christianas catecheses contempserunt, adeo
nifeste meminerunt, vt facile nobis futu-
sit, quæ illi suis scriptis tradiderunt, in
locum transferre. Itaque cum SS. Patrum
numenta, tum Ecclesiæ historias legentibus
dubitare non licet, infantes etiam, & pueri
catechumenorum ordini adscriptos esse
mis enim, præter SS. Dionysium Areopag-
de Eccles. Hierarch. cap. ultimo, Iulianum
Martyrem quæst. 56. ad Orthodox. Augustinus
Epist. 23. ad Bonifac. Coepisc. lib. 4. de bap-
24 & serm. 10. & 14. de verbis Apostol. & Iu-
dorum Hispalensem lib. 2. de Offic. cap. 1.
bapt. pluresque alios, etiam Timotheus Alex-
xandrinus puerorum, qui inter catechumenos
ceuserentur, meminit in respon. canon. inter-
rog. 1. vbi eos, si forte cum fidelibus Eucha-
stia mysterium susceperint, ad baptismum ad-
mitti oportere, docet his verbis: *si puellus cate-
chumenus, vel homo iam perfectus, dum fuerit
tio, oportune affuerit, eiusque nescius particeps
ctus sit, quid debet de eo fieri? resp. debet illumina-
ri, a Deo enim vocatus est.* Et Authoris Ordinis
Romani testimonium multò notius est, quod
vt explicari hoc loco oporteat. Sed præ cat-
ris verba de denuntiatione scrutinij ad electos
tam aperta, & clara sunt, vt nihil pro hac re
desiderari posse videatur. nam, posteaquam
plurimas catechumenorum ceremonias rece-
lit, tum habet: *ipsis expletis, annunciet Diaconus
catechumeni recedant, si quis catechumenus est, re-
cedat, omnes catechumeni exeat foras, egressi*

parentes cum infantibus eorum, foris relinquunt ipsos infantes in custodia. Et paucis interiectis eandem sententiam significare videtur, vbi, catechumenos nomine vocari, præcipit: *Diaconus clamet, dicens: catechumeni procedant, & vocentur ipsi infantes ab Acolyto in Ecclesiam per nomina, vel ordinem, sicut scripti sunt.* Sed quid ego vnum, aut alterum locum commemoro? cum innumerabilia sint, ex quibus effici, cogique possit, etiam pueros catechumenorum locum adeptos esse. num fingo? num mentior? cupio refelli. quid enim aliud ago, nisi vt in vtramque partem dicendo, & audiendo veritas exprimat? Sanè est præclarus eiusdem locus tit. de sab. sanc. in die, in quo scriptum est hoc ferè modo: *interim autem, dum lectiones leguntur, presbyteri catechisent infantes.* Ex historiis autem primò suppetit vitæ S. Genouefæ virginis apud Surium ex vetustis Ms. codicibus transcriptæ autoritas, in qua puerum quadrimum, fidei Christianæ tyrocinis addictum, cum præceps in puteum ruisset, atque ad ima delatus, miserabilem mortem oppetiisset, sanctæ Virginis precibus ad vitam reuocatum esse, mentio est his verbis: *erat apud illam fœmina quedam, quam ab immundi spiritus vexatione liberauerat. habebat illa filiolum quadrimum: qui, cum more puerorum temere luderet, præceps in puteum ruit, & ad ima demersus est. Eum verò mater post trium ferè horarum spatium extractum è puteo, miserabiliter complectens, ante pedes sanctæ Virginis, scissis genis, deposuit. At illa corpus exanime, & rigidum pallio miserata contexit, omnipotentemq; Deum pulsata*

precibus & lachrymis non prius destitit, quam
 etrix, & triumphatrix, orationum vi mitem
 fligaret, & filium matri viuum restitueret, p
 tum Quadragesima dies, & puer adhuc catechu
 nus de fide instituebatur, ut in paschatis vigilia
 prismatis undis expiaretur. Deinde Simeon
 taphraustes de vit. SS. & Demn. narrat, mo
 vtriusq; sexus, tam infantes, quam adultos
 in Catechumenorum ordine collocati er
 acerbissimæ persecutio nis metu, citius, q
 oportuerat, baptismo donatos fuisse: p
 (inquit) cum omnes congregassent simul Cate
 menos, viros, & mulieres, & pueros, eos qui in
 tuor diuisissent, ut potè quod tempus postulare
 ritatem, eos diuino baptismo perficiunt, & chris
 te unguunt, & intemeratis impertiunt sacramen
 Addi potest. S. Amandi Episc. Traiac. vita,
 à Baudemondo scriptam, Laurentius Sc
 refert. In ea enim vir diuini Spiritus, ac ce
 gius pietatis vindex, & assertor, quendam
 goberti regis filium, qui quadragesimo
 tis diem non excesserat, catechumenorum
 mero adiunxit, ut ex eius verbis liquet: ante
 antem rex, quòd preces suas sanctus non rennerat
 mandus, statim ipsum puerum afferri prae
 qui dicebatur non plus à natiuitate habere, qu
 dies circiter quadraginta, accepit igitur vir sac
 in manibus puerum, & benedicens eum, cate
 menam fecit. Ex quibus, & alijs quam plurim
 locis, quæ rerum diuinarum scriptores sup
 ditant, perspici potest, quo sensu intelligi
 porteat, cum infantes à catechumenorum
 dine non eximimus. Nequè enim solum. fa

Infantes
 Catechu
 meni au
 diebant
 con iu
 nes.

ceremoniis donatos esse, verum etiam ad sacras conciones: audiendas deferri solitos, putare debemus. In quo singularem veterum prudentiam mirari licet, qui hac ratione susceptores officij sui admonere voluerunt, quam sollicitos esse oporteret in catholica fide, & Christianis præceptionibus imbuendis, quos suæ fidei, & tutelæ commissos intelligerent: sicut SS. Dionysius Areopagita de Eccles. Hierach. cap. ultimo & Augustinus Epist. 23. ad Bonifac. Coepiscop. significare videntur.

De distincta virorum, & mulierum catechesi: & de ijs, ad qua catechumeni erudiebantur; de quæ modo erudiendi, hoc est, per literas: & quænam scire tenerentur.

CAP. VI.

INter cætera autem maximè animaduersione dignum est, quòd mares, & fœminæ ad Christianam catechesin distinctè admittebantur. Nam in Ordine Romano licet intelligere, primò mares, tum fœminas catechumenorum ceremoniis initiatas esse: quod ad distinctam catechesin indicandam sufficere debet. Eius enim verba sunt: *Omnipotens sempiterne Deus, pater Domini nostri Iesu Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum N. quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: item super fœminas faciat similiter.* Et alibi, cum de manus impositione, & Christianæ doctrinæ rudimentis loquere-

Mares & fœminæ distinctè ad catechesin admittebantur, primò mares, tum fœminæ.